

Asia: VN/4118/2019

Lausuntopyyntö parlamentaarisen ohjausryhmän ja asiantuntijatyöryhmän mietinnöstä, luonnos hallituksen esitykseksi avoimuusrekisterilaiksi

Lausunnonantajan lausunto

Kannatatteko avoimuusrekisterin perustamista Suomeen?

Kyllä

Mikä esillä olevista kolmesta avoimuusrekisterin soveltamisalavaihtoehdosta tulisi valita (eli mihin tahoihin kohdistuvaa lobbausta ilmoitusvelvollisuuden tulisi koskea)?

Eduskunta ja ministeriöt

Yleiset huomiot esityksestä

Lobbaus on tärkeä osa demokratiaa, jota ilman ei synny laadukasta lainsäädäntöä. Lobbarit välittävät tietoa ja oman alansa asiantuntemusta päätöksentekijöille, jotka tekevät kansalaisten ja yritysten elämään vaikuttavia päätöksiä. Lobbaus on olennainen keino varmistaa, että sääntelyn tietopohja on riittävä ja että se vastaa kansalaisten ja muiden tahojen tarpeisiin.

Metsäteollisuus ry kannattaa avoimuutta ja suhtautuu myönteisesti avoimuusrekisterin perustamiseen.

Sääntelystä ei kuitenkaan saa tulla kohtuutonta hallinnollista taakkaa eikä se saa vaikeuttaa päättäjien ja lobbausta harjoittavien tahojen vuoropuhelua.

Lobbaus on laajaa vaikuttamista päätöksentekoon. Sääntelyssä tulisi kuitenkin lähteä liikkeelle maltillisella soveltamisalalla ja saatujen kokemusten perusteella tarvittaessa myöhemmin miettiä mahdollista soveltamisalan laajennusta.

Sääntelyä ei tule ulottaa kaikkeen mahdolliseen vuoropuheluun päättäjien ja intressitahojen välillä. Siksi soveltamisala tulee rajata yhteydenpitoon ministereihin ja heidän avustajiinsa sekä kansanedustajiin ja ministeriöiden korkeisiin virkamiehiin. Tätä tukee myös Lobbauksen nykytila Suomessa -tutkimus, jonka mukaan valtion virastot eivät ole keskeisiä lobbauksen kohteita.

Avoimuusrekisterin tulisi keskittyä nimenomaan lainsäädäntöön ja budjettivaltaan liittyvään vaikuttamistyöhön.

Metsäteollisuus ry:n mielestä perusteluissa on selkeämmin todettava, että toimintailmoitukseen kirjattavat vaikuttamistoimintaan liittyvät yhteydenpidot ilmoitetaan vain, jos ne liittyvät lainsäädännön ja budjettipäätösten valmisteluun.

Lisäksi on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että rekisterin käyttö on yksinkertaista ja helppoa. Esimerkiksi toimintailmoitukseen kirjattavat tiedot tulisi yksilöidä aiheen perusteella, ei yksittäisen päätöksentekijän perusteella.

Metsäteollisuus ry pitää hyvänä, että VTV asettaa eri sidosryhmistä koostuvan neuvottelukunnan. Sen tulisi aloittaa toimintansa jo ennen kuin rekisteri on käytössä. Neuvottelukunnan tehtävänä on laatia hyvät edunvalvontatavat, joiden tulisi olla valmiina, kun rekisteri otetaan käyttöön.

Jaatinen Timo
Metsäteollisuus ry

Tanhuanpää Krista
Metsäteollisuus ry